

tragtning er den, at Landvæsencommissiønenes Forretninger aldeles ikke paa nogen Maade, kunne siges at være et Communalhverv. Det er vel sandt, at Landvæsencommissiønenes Kjendelse for en væsentlig Deel opløser sig i et Skjøn; men det forekommer mig dog paa den anden Side at være fuldkommen klart, at den har Characteren af en Dom, forsaavidt den afgjør endog saa for de Paagjældende meget vigtige Spørgsmaal, der gribe ind i Eiendomsretsforhold og kunne være af stor økonomisk Interesse; Landvæsencommissiønenes Kjendelse har en Doms Virkning, den kan paalægge Parterne at udrede forskellige Erstatninger, og det er ialfald foreslaaet i Udvalgets Indstilling, at en saadan Kjendelse skal kunne erquires ligesom andre Domme osv. Men jeg anseer det for at være et overmaade vigtigt Princip at fastholde, at den dømmende Myndighed bør udgaae fra Regjeringen, fra Statsmagten. Forsaavidt den ærede Ordfører har anført, at Synsmænd og Skjønsmænd bleve i flere Tilfælde beklædte af Dommeren eller Øvrigheden, skal jeg bemærke, at det vel er saa, men jeg finder ikke, at deraf kan drages nogen tilbørlig begrundet Slutning til Fordeel for Udvalgets Majoritets Indstilling; det, jeg har imod, er, at Kommunen, som Intet har at bestille med Retsfagers Afgjørelse, som Intet har at gjøre med at stifte Ret imellem Borgerne i deres privatretlige Stridigheder, hvorimod det er Staten, der skal opretholde Ret og Retsfærdighed i Landet, — det, jeg har imod, siger jeg, er, at Kommunen tillægges Magt og Myndighed til at beklæde Dommere, hvorimod der fra et principielt Standpunkt forekommer mig at være meget mindre imod, at lade Skjønsmænd beklæde af Regjeringens Organer, det være ved Domstolene eller Øvrigheden. Jeg anseer imidlertid, som sagt, Landvæsencommissiønernes Forretninger og deres Kjendelser for at være af den Betydning, at man i dette

Tilfælde bør fastholde som Princip, at deres Befikkelse, bør udgaae fra Statsmagten. — Jeg troer fremdeles, at man ikke gjør Communerne nogen Tjeneste ved saaledes at lægge ind under deres Omraade Udførelsen af Forretninger, som ikke kunne siges at være communale. Efter min Mening er der al Anledning til efterhaanden at give Communerne en større Indflydelse, en større Myndighed i deres egne Anliggender; men netop fordi jeg har den Tro, at dette er rigtigt, bør man ogsaa efter min Overbevisning søge at holde de Kræfter, som ere tilstede i Communerne, tilrede for Communerne til Udførelsen af Communerne Hverv. Man skal ikke, om jeg saa maa sige, opbruge disse Kræfter i andre ikke communale Niemed. Det vil ogsaa sees af Udvalgets Majoritets Indstilling, at det i andre Henseender, nemlig i reent pecuniær Henseende, neppe vil være til Communerne Baade, at man saaledes vil henlægge dette Hverv under Communerne. Det ærede Thing vil af de følgende §§ i Udvalgets Forslag see, at Majoriteten indstiller, at i Tilfælde af, at en Part er uformuende, skal Amtsraadet kunne bevilge fritagelse for at betale Omkostningerne til Landvæsencommissiønerne eller Overlandsvæsencommissiønerne Medlemmer, og disse Omkostninger skulle da afholdes af Amtsrepartitionsfondet. Jeg skal ikke nærmere her gaae ind paa denne, som det forekommer mig, extraordinaire Bestemmelse; men jeg anfører det som et Exempel paa, at denne Tendens til at drage Mere og Mere ind under Communerne, hvad der ikke tilhører dem, vil kunne komme til at gaae ud ogsaa over Communerne Pung. Jeg troer endelig ikke heller, at det vil være henstgtsmæssigt eller heldigt at gjøre Landvæsencommissiønerne Forretninger til et kommunalt Ombud, der skulde kunne paalægges Vedkommende imod deres Dnsse og Wille efter Amtsraadets Begjæring.